

T. C. MAARİF VEKİLLİĞİ TEBLİĞLER DERGİSİ

Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Neşriyat Müdürlüğünce çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müesseselere dağıtılır. Yıllığı kırk kuruş mukabilinde abonelerine gönderilir.

27 Şubat 1939
PAZARTESİ

Sayı : 7
İkinci basılış

TAYINLER :

Açık bulunan Bilecik Kültür Direktörlüğüne İçel Kültür Direktörü Recep Nuri İmce, İçel Kültür Direktörlüğüne de Maraş Kültür Direktörü Şefik Ergündüz tayin edilmiştir.

TALİMATLAR :

Atletizm müsabakaları hakkında talimat

1 — Kış çalışmalarını neticesi olarak yapılacak Atletizm müsabakalarını kır koşuları teşkil edecektir. Bu müsabakalar şehirlerde; caddeler üzerinde değil mümkün olduğu kadar açık arazide, kırlarda ve ormanlarda yapılacaktır.

2 — Bu müsabakalara mektebin spor yurdunda kayıtlı yaşı 16 dan yukarı talebeler iştirak edeceklerdir. Bu talebenin müsabakadan evvel hekim muayenesinden geçmiş bulunması lâzımdır.

3 — Müsabakalara her mektep 7 şer kişilik takımlarla iştirak edecek ve neticede iki türlü tasnif yapılacaktır. Ferdî tasnif, takım tasnifi:

a) Şahsî ve ferdî birincilik: 1, 2, 3, üçü v. s.

b) Takım birincilikleri.

4 — Mekepler bu müsabakalara kaç takım ile isterse o kadar takım ile katılabileceklerdir. Ancak birden fazla takım ile iştirak edecek olanlar her takıma bir isim vermeğe ve bu isim altında koşacak olan sporcuların adını yarıştan evvel bildirmeye mecbur tutulacaklardır. Aynı mektepten iki ayrı takımın aldığı ferdî neticeler tek takım imiş gibi hesaplanarak tasnif edilmeyecek; her takım kendi tasnifine bağlanacaktır.

5 — 7 den az koşucu ile iştirak eden mektep, takım tasnifine dahil olamayacak, koşular da ancak ferdî tasnifte sıra alabileceklerdir. Tam takım ile iştirak ettiği halde koşuculardan yalnız bir tanesi müsabakayı bitirmemiş bulursa o mektep takım tasnifinde de yer alacaktır. Ancak o takıma yarışını terkeden

koşucusu için, müsabakaya iştirak edenlerin sayısının tutarından bir fazlası sayı olarak verilir.

6 — Takım tasnifinde her koşucuya yarış bitiriş sırasına göre sayı verilir. Ve en az sayı toplayan takım galip ilân olunur

Misal :

Birinciye : 1 sayı

İkinciye : 2 »

Üçüncüye : 3 »

Onuncuya : 10 »

Bu tasnifin neticesinde iki takımın aynı sayı yekûnunu elde etmesi halinde, bunlardan koşucularının ferdî dereceleri en yüksek olan takım galip ilân olunur. Misal:

Yeşil takım : 1—4—6—10—11—16—20=68

Mavi » : 3—7—8—9—12—14—15=68

Sarı » : 2—5—13—17—18—19—21=95

Bu takımlardan yeşil takım birinci, mavi takım ikinci, sarı takım ise üçüncüdür.

7 — Bu müsabakaların tarihleri ve mesafeleri şunlar olacaktır.

5/3/1939	1200 Metre	
19/3/1939	1800 »	
2/4/1939	1500 »	[*]

[*] Zaruret karşısında bu müsabakaların tarihini bir hafta ileri almak caizdir.

İlk müsabakanın arazi şartları: pek fazla arızalı olmıyan nisbeten düz, yokuşsuz ve inişsiz tarla veya kır,

Diğer koşuların arazi şartları: içlerinde bir kaç yüz metrelik yol veya şoseler bulunan daha arızalı, hendekli toprak parçaları.

8 — Bu müsabakaların başladığı noktanın geniş bir saha olmasına ve bu suretle koşacak olan çocukların birbirleri üzerine yığılmamasına ve nihayet bulacağı noktanın da 50-100 metre uzaktan görünebilecek şekilde seçilmesine itina edilmelidir.

9 — Müsabakanın başladığı ve bittiği yerin aynı olması şart değildir. Ancak başlama ve bitme noktalarında gençlerin soyunup giyinebilecekleri ve hava tesirlerinden tamamiyle bınabilecekleri yerlerini temin edilmiş bulunmasına ve bilhassa ısıtılmış olmasına çok dikkat edilmelidir.

10 — Müsabakanın geçtiği yerler üzerinde her hangi bir sebeple müsabakayı terk ederek çocukların muhafaza edilmesi ve ihtiyacı olanlara yardımda bulunulması için tertibat alınmalıdır.

11 — Müsabakaların geçeceği yolu renkli kâğıt kırpıntıları ile, kireçle yahutta sık mesafelerde ağaçlara bağlanan renkli bezlerle, filamalarla işaretlemek mümkündür.

12 — Yarış mesafesi üzerinde muhtelif noktalarda hakem ve onrol bulundurmak lâzımdır. Yarışa iştirak edecek olan her çocuğa bir numara verilecek ve bu numaralar ön ve arkasından görülebilecek tarzda iştirakilecektir. Bu numaraların 20×25 santim ebadında olması muvafıktır.

Müsabakaları mektep muallimlerinden seçilecek 5 kişilik teknik bir heyet tertip ve idare edecektir.

13 — Çıkış, veriş, kontrol hakemleri seçmek, bunların bulunacakları yerleri tesbit, neticeyi tayin ve ilân, teknik idari ve inzibatî, her türlü ihtilâfları hal ve müsabaka protokolun tanzim etmek bu heyetin vazifeleri cümlesindendir. Muvasalat hattından en az beş hakem çocukların geliş sıralarını kayıt edeceklerdir. Bu kayıt şöyle yapılmalıdır:

Hakemler ikişer ikişer muvasalat hattının iki tarafına ayrılacaklar ve bu iki kişiden biri geliş sırasını söyleyecek diğeri de hiç bir tarafa bakmadan beyaz bir kâğıda yalnız bu numaraları kayıt edecektir. İsim yazılmamalıdır.

14 — Gençleri müsabakalara şu tarzda hazırlamalıdır:

Mektep içerisinde koşuya kabiliyeti olanlar arasında bünyesi bu mesaiye müsait olanlar seçilmeli ve bunlar tedricen 2,3, 4 dakikayı geçmiyen yavaş tempolu koşularda hazırlandıktan sonra mesafeleri esas tutarak idman ettirilmelidir. İdman eden çocukların 1000 metreyi aşan mesafelerde haftada iki defadan fazla çalıştırılmaması, diğer idman günlerinin de daha kısa mesafelerle işgal edilmesi lâzımdır.

Koşacak gençlerin, idmanlarda ve müsabakalarda, soyunmadan evvel adalâtını ısıtacak şekilde daha henüz giyimli iken, hareketler yapmasına, ve 30-20 metrelik nisbeten çabuk koşular yapmış olmasına dikkat etmelidir.

15 — Sür'at koşuları ile atlamalara fazla kabiliyeti olan gençleri bu müsabakalara sokmamalıdır.

16 — Koşu yolu üzerinde bir kaç yüz metrelik sert, taşlı mesafeler bulunduğu takdirde çocukların uzun çivili koşu ayakkabısı giymemelerine itina etmelidir.

17 — Koşu günü hava çok rüzgârlı, yağışlı ve soğuk olursa çocukların uzun kollu fakat serbest koşu fanilaları giymelerine ve bacaklarının çıplak kalan kısımlerini vazelin veya badem yağı gibi bir yağ ile yağlanmış olmalarına dikkat etmelidir.

18 — Müsabakaların neticesi Maarif Vekilliği Beden Terbiyesi Direktörlüğüne bildirilecektir.

Futbol ve voleybol müsabakaları hakkında talimat

1 — Voleybol ve futbol müsabakalarını tanzim ve idare etmek için mekteplerin beden terbiyesi muallimleri veya o spor şubesi ile alâkalı spor kaptanları arasında üçer kişi intihap edilerek birer lik heyeti teşkil edilecektir.

Bu lik heyetleri müsabakaların tarihlerini, hakemlerini, oynanacağı sahayı ve saati tesbit ederek tasdik edilmek üzere Kültür Direktörlüğüne tevdi edeceklerdir.

Kültür Direktörleri müsabakaların yerini ve tarihini muntazaman bir fikstür halinde ilân edecekler. Mücbir sebebler olmadıkça müsabakaların tarihleri değiştirilmeyecektir. Her hangi bir sebeple bu fikstürlerde yapılacak tadilattan Maarif Vekilliği Beden Terbiyesi Direktörlüğü en kısa bir zamanda haberdar edilecektir.

2 — Voleybol müsabakaları mekteplerde, futbol müsabakaları ise şehirlerin stadlarında oynanacaktır.

3 — Müsabakalarda beynelmilel nizamname hükümleri tatbik edilecek ve futbol müsabakalarını Başvekillik Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünün lisanslı hakemleri idare edeceklerdir.

Voleybol müsabakalarının tertibinde şu ölçülere riayet edilmesi lâzımdır:

Oyun yeri çizgilerin dış kenarından ölçülmek şartı ile 9,m. 15×18,m. 30 metre ebadında olacak ve tam ortasından bir çizgi ile ikiye bölünmüş bulunacaktır. Ağ bu çizginin üzerine yere tamamiyle muvazir olarak gerilmelidir. Ağın her tarafında genişliği 91 santim ve iyice gerildiği zaman uzunluğu 9,50 metre olmak ve yerden yüksekliği ise iyice gerildikten sonra tam ortasından ölçülmek suretile 2,40 metre gelmelidir.

4 — Mektepler müsabakalara tam takımlarla iştirak edeceklerdir. Sahaya zamanında çıkmayan veya eksik çıkan takımlar hükmen mağlub addolunurlar.

5 — Müsabakalar turnua usulü ile değil, her takımın birbirile bir defa karşılaşmasını sağlayacak şekilde «Lik» usulü ile yapılacaktır. (*) Misal:

a takımları	a×b
b »	a×c
c »	a×a
d »	b×c
	b×d
	c×a

6 — Müsabakalarda takımların alacakları sayılar voleybol için:

Galip takıma :	2
Mağlup » :	1
Hükmen M. » :	0

Futbol için ise:

Galip takıma :	3
Berabere » :	2
Mağlup » :	1
Hükmen M. » :	0

olarak hesaplanmıştır.

7 — Müsabakalarda çıkacak olan teknik, idari ve inzibatî her türlü anlaşmazlıkları lik heyetleri halledeceklerdir. Bu heyetlerin kararları nihaidir.

8 — Futbol müsabakalarına 17 yaşından küçük talebe iştirak ettirilmeyecek ve müsabakaya girecek olanlar da daha evvel hekim muayenesinden geçmiş bulunacaklardır.

Futbol müsabakaları yarımşar saatlik haftaymillerle oynanacaktır.

9 — Mektep idareleri müsabakaya çıkan takımların bütün şartları haiz olduğunu - yaş ve sıhhat muayenesi bakımından - gösterir resmî bir vesika tanzim edecekler ve müsabakayı idare edecek olan hakeme vereceklerdir..

[*] Futbol müsabakaları İstanbulda turnua usulü ile yapılacaktır.

Bu vesikayı ibraz edemeyen takımı hakem mağlup addecektir.

10 — Her mektebin müsabakalara iştirakinden ve iyi bir şekilde temsil edilmesinden mektep müdürü ile beden terbiyesi muallimi mesul olacaktır.

11 — Talebenin bu müsabakalarda tarz ve hareketi spora ve spor terbiyesine yaraşan disiplin ve nezaket için en iyi bir örnek teşkil etmelidir. Bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak toplantılara müsabık veya seyirci sıfatıyla iştirak edecek talebenin işleyecekleri suçlar mektep içerisinde işlenmiş gibi mektep talimatı hükümlerine göre cezalandırılmalıdır.

12 — Müsabakaların neticesinde galip gelen takıma mektep-

lerin maddî iştirakleri ile temin edilecek olan bir mükâfat verilecek ve bu mükâfat onu kazananların isimleriyle birlikte mektebin spor müzesine konulacaktır.

13 — Bu müsabakalara hazırlık olmak üzere mekteplerde sınıflar arası müsabakalar tertibi ve müsabakaların neticesinde de «şehir mektepler muhteliti» teşkili için tedbirler alınacaktır.

14 — Birbirile karşılaşacak iki mektep bulunmayan şehirlerde bir mektepte, kırmızı beyaz-yeşil v.s. gibi isimler taşıyan kuvvetçe birbirlerine denk takımlar teşkil edilecek ve müsabakalar bunlar arasında tertip edilecektir.

15 — Bu müsabakaların neticeleri ve hakem raporları Maarif Vekilliği Beden Terbiyesi Direktörlüğüne gönderilecektir.

TAMİMLER:

KÜLTÜR KURULU

Sayı: 2-229/3

10/2/1939

43.

Orta okullarla lise ve öğretmen okulları Direktörlerini toplayarak bir taraftan okullarını doğrudan doğruya ilgilendiren meseleler, diğer taraftan umumî maarif işleri hakkında görüşmenizi ve neticeyi Maarif Şûrasına hazırlık olmak üzere rapor halinde Vekilliğimize martın onuna kadar göndermenizi rica ederim.

Ankara, İstanbul, Tunceli, Hakâri ve Bingöl Kültür Direktörlüklerinden başka Vilâyetler Kültür Direktörlüklerine telle tamim edilmiştir.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

YAYIN DİREKTÖRLÜĞÜ

Sayı: 81/989

11/2/1939

ÖZET:

44.

Okul ihtiyaçlarının yerli mallarla karşılanması h.

Talebenin çamaşır, gömlek, yatak levazımı vesair ihtiyaçları için bazı okulların yabancı malları mübayaâ ettikleri anlaşılmaktadır. Mühim bir memleket meselesi olması dolayısıyla bu gibi ihtiyaçların evvelce bir kaç defa tebliğ edildiği gibi behemahal yerli malları ile karşılanması hususunun teminini önemle rica ederim.

Hilâfında hareket edenler mesul edileceklerdir.

Maarif Vekili
F. Unat Hasan-Âli Yücel

YAYIN DİREKTÖRLÜĞÜ

83/1138

17/2/1939

ÖZET:

45.

Gençliğe şarkılar adlı kitap h.

İstanbul Konservatuvarı Kompozisyon Profesörü A. Adnan Saygın tarafından yazılan ve Nümune Basımevinde bastırılıp 40

kuruş fiyatla satılmakta bulunan «Gençliğe Şarkılar» adlı kitap musiki derslerinde talebeler için faydalı görülmüştür.

İlgililere bildirilmesini rica ederim.

F. Unat

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

YAYIN DİREKTÖRLÜĞÜ

83/1140

17/2/1939

ÖZET:

46.

"Nokatlama" adlı kitap h.

İstanbul Amerikan Erkek Koleji Öğretmenlerinden Baha Toven tarafından yazılan ve Ankara Caddesinde İkbâl Kitapevinde bastırılıp 10 kuruş fiyatla satılmakta bulunan «Nokatlama» adlı kitap Türkçe derslerinde talebeler için faydalı görülmüştür.

İlgililere bildirilmesini rica ederim.

F. Unat

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

BEDEN EĞİTİMİ VE İZCİLİK
DİREKTÖRLÜĞÜ

Sayı: 20/27

18/2/1939

ÖZET:

47.

Spor yurtları h.

Vilâyetiniz dahilinde bulunan erkek san'at okulu, tecim lisesi, öğretmen okulları ile liselerin ikinci devrelerinde Vekilliğimizin emrile birer «Spor yurdu» teessüs etmiş bulunmaktadır.

Bu yurtların derhal faaliyete geçmelerini temin için alâkalı mekteblerin spor başkaptanlarını riyasetiniz altında toplayarak Voleybol ve futbol için bir lik heyeti teşkil edilecek ve tanzim edilen faaliyet fikstürleri Vekilliğimiz Beden Terbiyesi Direktörlüğünce tasdik ettirilerek müsabakalara başlanacaktır.

Her müsabakanın neticesinin 15 gün içinde muntazam bir rapor halinde Vekilliğimiz Beden Terbiyesi Direktörlüğüne bildirilmesini dilerim.

V. A.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

Suret

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 1

20/12/1938

Yüksek Maarif Vekâletine

Kurumumuzun teşekkül, vazife ve salâhiyetlerini tayin ve ifade eden 21/6/1938 tarih ve 3491 numaralı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 21 inci maddesinde :

(Ordu ve mektebler ve diğer resmî daire ve müesseseler buğday, un, ekmek ve afyon mürekkebatı ihtiyaçlarını ofisin vaziyeti müsait bulunan yerlerde ofisten temin etmeğe mecburdurlar. Bu gibi muamelelerde fiat İcra Vekilleri Heyeti karârile tesbit olunur.) hükmü ile resmî daire ve müessesatın, ofisimizin alâkadar bulunduğu mevada olan ihtiyaçlarının müessesemizden teminini meşrut kılmaktadır.

Ofisimiz teşekkül etmiş ve halen resmî ihtiyaçları, ilişik listede muharrer mahallerden temin edebilecek vaziyete girmiş olduğundan yüksek vekâletlerine bağlı devair ve müessesatın bu seneye aid buğday ihtiyaç miktarlarının tesbiti ile mübayaa şartnameleriyle birlikte ofisimize bildirilmesine yüksek emirlerimizi derin saygılarımızla rica ederiz.

Toprak Mahsulleri Ofisi
Umum Müdürü
İmza

Resmî daire ve müesseselerin Toprak Mahsulleri Ofisinden
Buğday mübayaa edebilecekleri yerler

Ankara	İzmir
Afyon	İstanbul
Ağrı	Kars
Akşehir	Karaman
Balıkesir	Karabiga
Bor	Konya
Beylikahır	Kütahya
Burdur	Lüleburgaz
Bozüyük	Polatlı
Çanakkale	Samsun
Çankırı	Sandıklı
Çay	Sarayönü
Çerikli	Sivas
Çivril	Suruç
Çorlu	Şefaati
Denizli	Tekirdağ
Derince	Uzunköprü
Dinar	Yerköy
Diyarbakır	Yozgat
Eskişehir	Zile
Ereğli - Konya	Urfa
İlgın	

YÜKSEK ÖĞRETİM GENEL DİREKTÖRLÜĞÜ

18/2/1939

Sayı: 4-127/703

ÖZET:

Toprak mahsulleri ihtiyaçlarının
Ofisten temini h.

48.

Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünden alınan ve bir örneği ilişik olarak gönderilen yazıda; Ordu ve mekteplerle

resmî daire ve müesseselerin buğday, un, ekmek ve afyon mürekkebatı gibi ihtiyaçlarını ofisten temin etmeleri kanun icabatından olduğu iş ar edilmekte bulunduğundan, müessesenizin bu gibi mevada ihtiyacı olduğu takdirde, sözü geçen ofisin bu yazısına göre hareket edilmesini ve bu yazı gereğince iş yapılmasını ehemmiyetle dilerim.

Maarif Vekili A.
Y. Y.
İhsan Sungu

C. D.

İLK ÖĞRETİM GENEL DİREKTÖRLÜĞÜ

20/2/1939

Sayı: 6-1786

ÖZET:

Eğitmen kurslarının tesisat eşyası h.

49.

3238 numaralı kanuna tevfikân gelecek Nisan ayı başında köy eğitmeni yetiştirmek üzere açılacak kursların tesisat eşyası tedarik edilirken aşağıdaki maddelerde yazılı esaslara göre hareket edilmesi uygun görülmüştür :

1. Eğitmen namzetlerinin yatakları sağlam kanepeden düğümlenerek içine ıslak olmayan kuru ot doldurulacaktır. Döşeklerin üzerine serilecek örtüler yerli bezlerden olacaktır. Yastıklara pamuk veya yün doldurulacaktır.

2. Battaniye tedariki mümkün olan yerlerde yerli battaniye, olmayan yerlerde de yün veya pamuk yorgan yaptırılacaktır.

3. Karyolalar her köylünün yapabileceği şekilde her biri dört ayaklı iki tahta sehpadan ve bunların üzerine konacak ikişer metre boyunda üç parça temiz tahtadan yapılacaktır. Madenî ve somyalı karyolalar satın alınmayacaktır.

4. Eğitmen namzetlerinin yatacakları yatakhaneler veya çadırlarda temiz, sade ve pratik eşya bulunacak; süslü dolap ve gardrop gibi eşya asla bulundurulmayacaktır.

5. Yemek tabakları, karavanalar, su kablari, çaydanlıklar bakırdan, bunun tedariki mümkün olmadığı takdirde emayye olacaktır.

6. Yemek ve çalışma masaları, taburalar veya sandalyalar sade, ucuz, sağlam ve kullanışlı olacaktır.

7. Yukarıki maddelerde yazılı eşyadan kursta yaptırılması mümkün olanlar, atölye öğretmenleri ve Eğitmenler tarafından yapılacaktır.

Bu esaslara göre iş yapılması hususlarını ilgililere tebliğ etmenizi dilerim.

H. T.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

Manisa, İzmir, Eskişehir, Kırklareli, Kastamonu, Kayseri, Isparta, Seyhan, Malatya, Samsun, Erzincan, Kars, Trabzon Valiliklerine tamim olunmuştur.

YAYIN DİREKTÖRLÜĞÜ

20/2/1939

Sayı: 81/1204

ÖZET:

3393 sayılı kanunla yeniden kurulan kazaların hududlarının tesbiti h.

50.

3393 sayılı kanunla Siirt ve Isparta Vilâyetlerinde yeniden kurulan Baykan, Kozluk ve Sütçüler kazalarının sınırlarının tah-

didi ve bu kazalarda yapılan idarî değişiklik ile teşkilât münasebetile Garzan kaza merkezinin ve adının değiştirilmesi ve bu kaza ile Kozluk kazasında yeniden birer ve Bitlis Vilâyetinde de yeniden iki nahiye kurulması hakkındaki 20/XII/1938 tarihli ve 14477 sayılı kararname 4097 sayılı Resmî Gazetede neşredilmiştir.

İlgililere bildirilmesini rica ederim.

F. Unat

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

Suret

Müdürler Komisyonu Kararı

Sayı: 3

Toplantı tarihi: 8/II/1939

ÖZET :

Bazı okul şubelerini müstakil hale ve bazı ortaokulların lise haline getirilmeleri h.

Bazı Ortaokul şubelerinin müstakil hale ve bazı Ortaokulların da Lise haline getirilmesi lüzumunda dair Orta Öğretim Genel Direktörlüğünün komisyonumuza havale buyurulan 30/1/1939 tarih ve 614 sayılı tahrirâtı okundu.

Gereği düşünüldükçe;

1 — Bu ders senesi başında şube halinde açılmış olan Kadıköy 1 inci Ortaokuluna bağlı Pendik, Vefa Lisesine bağlı Zeyrek ve şubesi geçen ders senesi açılmış olan İzmir Karataş Ortaokuluna bağlı Tilkilik şubelerinin Pendik, Zeyrek, Tilkilik adları ile müstakil birer Ortaokul,

2 — Bu ders senesi başında şube halinde açılmış olan Erenköy Kız Lisesine bağlı Çamlıca şubesi ile birkaç sene evvel tesis edilmiş olan İzmir Erkek Lisesi şubesinin de Çamlıca Kız Lisesi ve İzmir İkinci Erkek Lisesi adları ile ve müstakil birer Lise olarak faaliyete geçmeleri,

3 — Lise sınıfları esasen 1936-1937 ders senesinde açılmış bulunan İstanbul Cumhuriyet ve İnönü Kız Ortaokullarının adlarının da Lise'ye çevrilmesi ve evrakın Orta Öğretim Genel Direktörlüğüne verilmesi kararlaştırıldı.

YAYIN DİREKTÖRLÜĞÜ

25/2/1939

Sayı: 82/1454

ÖZET :

Bazı okul şubelerinin müstakil hale ve bazı ortaokulların lise haline getirilmeleri h.

51.

Maarif Vekilliği Müdürler Komisyonunca kararlaştırılıp Vekillikçe kabul edilmiş bulunan 3 sayılı ve 8/II/1939 tarihli «Bazı Okul Şubelerini müstakil hale ve bazı Ortaokulların Lise haline getirilmeleri» hakkındaki karar aynen yukarıya çıkarılmıştır.

Gereğince iş yapılmaq üzere ilgililere bildirilmesini rica ederim.

F. Unat

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

YAYIN DİREKTÖRLÜĞÜ

Sayı: 83/1300

22/2/1939

ÖZET

«İlkokullarda dekoratif yazı ve harflerle kenar süsleri», adlı kitap h.

52.

Bursa 22 nci İlkokul Öğretmenlerinden Ekrem Tolunay tarafından yazılan ve Bursa'da Yeni Basımevinde bastırılıp 10 kuruş fiyatla satılmakta bulunan «İlkokullarda dekoratif yazı ve harflerle kenar süsleri» adlı kitap yazı derslerinde ilkokullar talebeleri için faydalı görülmüştür.

İlgililere bildirilmesini rica ederim.

F. Unat

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

Suret

TÜRKİYE

14/1/1939

KIZILAY GENÇLİK KURUMU

Sayı: 365

Maarif Vekâletine

Gençlik Kızılay Kurumu okullar içinde vücut bularak Kültür teşkilâtının üzerine aldığı büyük çalışmalara muvazi olarak yürümekte ve daha ziyade talebelerin yurt severlik, şefkat ve yardım gibi insanlık duygularını canlandırmak, sosyal cehhelerini kuvvetlendirmek ve imkân derecesinde fakir talebelerin giyecek, yiyecek şeylerini ve okuma kitaplarını temin gibi vazifeleri yapmaktadır.

Kurumumuz, bu vazifelerindeki tek muvaffakiyeti, yüksek idarelerinde inkişaf bulmakta olan Maarif teşkilâtının yardımına, eğitim öğretmenlerin ve idare şeflerinin gayretlerine bağlı ve medyun bulmaktadır.

Gençlik Kızılay Kurumu faaliyetinin çoğalmasi ve bütün okullarda kuvvetle takip edilmesi halinde yukarıda arzedilen ödevler daha büyük mikyasta başarılmış olacağından bu faaliyetin artırılması ve alâka ile yürütülmesi için bütün okullara ve kurumlara yüksek emirlerinizin tebliğine müsaadelerini diler, derin saygılarımı sunarım.

Kızılay Gençlik Kurumu Başkanı
Tekirdağ Saylavı
C. Uybadın

YAYIN DİREKTÖRLÜĞÜ

24/2/1939

Sayı: 81/1406

ÖZET :

Kızılay gençlik teşkilâtı h.

53.

Maarif müesseselerindeki Kızılay Gençlik teşkilâtı hakkında Türkiye Kızılay Kurumu Başkanlığından alınan yazının bir örneği aynen yukarı çıkarılmıştır.

Bu önemli memleket işinin benimsenerek, çok yakından ve dikkatle izlenerek her gün bir az daha genişletilmesi ve veriminin artırılması hususunun teminini rica ederim.

F. Unat

Maarif Vekili N.
R. N. Edgüer

ÖZEL OKULLAR DİREKTÖRLÜĞÜ

22/2/1939

Sayı: 9/450

ÖZET :

Özel okullar öğretmenlerinin mezuniyet işleri h.

54.

Özel okullardaki öğretmenlerin mezuniyet işlerinin resmî okullarda çalışan öğretmenlere tatbik edilen hükümler dahilinde ifası uygun görülmüştür.

N. P.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

YAYIN DİREKTÖRLÜĞÜ

83/1418

24/2/1939

ÖZET :

Türk Kanadı adlı kitap h.

55.

Ankarada Ulus Gazetesi İstihbarat Şefi Cemal Kutay tarafından neşredilen ve 125 kuruş fiyatla müellifinden tedarik edilebilecek olan «Türk Kanadı» adlı kitabın öğretmenler ve okul-kitap odaları için faydalı bir eser olduğu anlaşılmıştır.

İlgililere tebliğini rica ederim.

F. Unat

Maarif Vekili N.
R. N. Edgür

ŞARTNAMESLER :

1939-1940. 1940-1941, 1941-1942 Ders yıllarında ilk okulların dördüncü ve beşinci sınıflarında okutulmak üzere yazdırılacak Yurtbilgisi kitapları şartnamesi

İlkokulların 4 üncü ve 5 inci sınıflarında okutulmak üzere Yurtbilgisi dersleri için birer ders kitabı yazılacaktır. Bu kitaplarda aşağıdaki vasıfların bulunması lâzımdır:

1 — Kitaplar yazılırken ilkokulların Yurtbilgisi dersleri için programda tesbit edilmiş olan ve suretleri bu şartnamenin sonuna ilâve edilen hedeflerle direktifler (*) ve Yurtbilgisi müfredat programı gözönünde bulundurulacaktır.

2 — Kitapta her üniteyi teşkil eden bahisler, birbirlerine sıkı bir surette bağlı olarak tertip edilecek ve bu bahislerin izahında tedrice riayet olunacaktır.

3 — Kitapta her bahis çocukların fikri seviyesine uygun bir surette yazılacak ve izha edilen mesele, teşkilât veya müesseseler çocukları ilgilendirilecek canlı ve vazıh bir ifade ile anlatılarak o meselelerin manasını veya müesseselerin mahiyetini kavramaları temin edilecektir.

4 — Kitabın bahisleri yazılırken bunların kuru birer kıraat parçası halinde olmayarak çocuğu vatandaşlık vazifelerini kavrayacak ve yapacak telkinî bir mahiyeti haiz bulunacaktır. Bu parçaların müallimin rehberliği altında kendi kendine düşünmeğe ve telkin edilmek istenen esas fikirleri muhakemesi ile bulmağa yarar bir karakterde bulunmasına da itina edilecektir.

5 — Bir fikrin veya bir teşekkülün izahında çocukların kolayca kavrayabilecekleri müşahhas misallerden istifade olunacaktır.

6 — Bahislerin mümkün olduğu kadar talebenin diğer derslerdeki umumî bilgilerle muvazi olarak ilertemesine çalışılacaktır.

7 — Her bahsin sonuna o bahsin esas fikirlerini talebenin kavrayıp kavramadıklarını anlamak ve çocukları yapabilecekleri basit tetkik ve müşahadelere sevk etmek üzere sorular ilâve olunacaktır.

8 — Kitapların sonunda kitabın ihtiva ettiği bahisler için umumî bir fihristle resim vesairenin fihristleri bulunacaktır.

9 — Kitaplara konulan resimler alâkadar oldukları bahis-

leri izaha yarıyacak surette açık, canlı ve tetkik edilen mevzuun en karakteristik taraflarını belirten bir mahiyette olmalıdır. Bunlardaki manzaraların, giyimişlerin ve görülen şeylerin memleketimizin hayatına aykırı ve uydurma olmamasına da itina edilmelidir.

Fotoğrafla alınmış olan resimlerin ise maksada en uygun olanlarından seçilmeleri ve ait oldukları müessesenin çalışmasını tam manası ile göstermeleri şarttır.

10 — Kitabın lüzum görülen bahislerine çocuklar için kolay anlaşılır şematik şekil veya cetveller, tablolar konulacaktır. Bu şekillerle metinler arasında her bakımdan tam bir uygunluk bulunması şarttır.

11 — Kitapların içinde öğretmenlere ait tavsiye ve ihtarlar bulunmayacaktır.

12 — Noktalama işaretlerinin ve majüskül ve minüskül harflerin mutlaka ve yerli yerinde kullanılmasına itina edilecektir.

13 — Dördüncü sınıf kitabı 57×82 1/16 kıt'asında kâğıda basıldığı (yani sahife büyüklüğü 18×14.5 sm.) takdirde resimler ve şekiller birlikte olarak 5 formadan aşağı ve 6 formadan fazla tutmayacak (80-96 sf.) bir hacimde olacaktır.

14 — Beşinci sınıf kitabı 57×82 1/16 kıt'asında kâğıda basıldığı (yani sahife büyüklüğü 18×14.5 sm.) takdirde resimler ve şekiller birlikte olarak 6 formadan aşağı ve 7 formadan fazla tutmayacak (96-112 sf.) bir hacimde olacaktır.

15 — Kitapları yazarlar isim ve adreslerini yalnız kapak sahifesi üzerine yazmakla iktifa edecekler, metin sahifeleri üzerinde her hangi bir şekilde hüviyetlerini tanıtmaya imkân veren bir işaret bulundurmıyacaklardır.

DÖRDÜNCÜ SINIF

(Haftada 2 saat)

1 — Bulduğunuz yerde halka bir bakış. İnsanın yalnız yaşamışının imkânsızlığı. Cemiyet hayatının zarureti. Fert, aile, millet. Türk milleti. Millî duygu.

[*] İlkokul müfredat programı (Sf. 103-110)

2 — Okulda hayat: Okul bir topluluk yeridir. Okulda işbirliği. Topluluğun icap ettirdiği kaide ve nizamlar, okul idaresinin lüzumu, okul idaresi okuldaki topluluğu tanzim ve okulda müşterek çalışmağa yardım içindir. Okul nizamlarına riayet hususunda talebeye düşer vazifeler.

3 — Evde hayat: Aile azası, evde iş, evde müşterek maksat, evde birbirlerine yardım, aile azasının vazifeleri ve maksadı.

4 — İş. Bir ailenin fertleri arasında iş bölümü. Milletin fertleri arasında iş bölümü. İnsanların birbirine dayanması zarureti. Birlikte yapılan işte müşterek bir maksat vardır. Müşterek maksatlar, müşterek ihtiyaçlardan doğar. Köyde, kasabada halkın müşterek maksatları ve müşterek ihtiyaçları.

5 — Köy hayatı: Köy insanların toplu olarak yaşadıkları ve çalıştıkları bir yerdir. Köylü ailesi. Köylülerin müşterek malları: Köyün mer'ası, ormanı, suyu, geçmesi, kuyusu, okulu, misafir odası. İmece, köyü güzelleştirmek, bataklığı kurutmak, yollarını düzeltmek için köylülerin beraber çalışması.

Köyde ve nahiyede teşkilât. Nahiye müdürü. İhtiyar meclisi, muhtar, öğretmen, eğitimci, ziraat memuru, jandarma, kır bekçisi, korucu. Buları kim seçer, kim tayin eder? Halk. Hükûmet. Cumhuriyet Hükûmeti.

6 — Köyde en önemli iş ziraattır. Eski ziraat, yeni ziraat şekilleri, Cumhuriyet devrinde köy kalkınması. Hükûmetin ve resmî teşkilâtın köylülere yardım, Ziraat Bankası. Kredi kooperatifleri. Köylünün muhtekirlerden kurtulması için alınan tedbirler. Cumhuriyetin köylüyü eski ağır vergilerden kurtarması. Köyün randımanının artması. Ziraatte tehlikeler: Kuraklık, dolu, nehirlerin ve çayların taşması, ziraat hastalıkları, hayvan hastalıkları. Hükûmetin bu gibi hallerde aldığı tedbirler.

7 — Köyde sıhhat ve medeniyet; köy okulu, köy kıraathanesi, köyün ve etrafının ağaçlandırılması, koru ve ormanların muhafazası, kooperatiflerin genişlemesi: Ziraat aletlerinin yenileştirilmesi.

8 — Köyde eğlence: Köy gençlerinin yaz ve kış eğlenceleri.

9 — Kasaba ve şehirlerde hayat: Kasabalarda aile hayatı kadın ve erkeklerin vazifesi: Kasabalarda ihtiyaçlar köyden daha çok ve daha çeşitlidir.

10 — Kasabalarda iş şekilleri: Toprağı işliyen çiftçi ve bahçıvanlar. Ham maddeleri işliyen san'atçılar. Malları mübadele eden tüccarlar. Büyük şehirlerinde büyük ticaret işleri. Şehirlerde memur sınıfı ve avukat, doktor ve mimar gibi serbest meslekler erbabı.

11 — Kasabalarda iş hayatını tanzim eden teşkilât: Belediye, belediye heyeti nasıl teşekkül eder? Belediye seçimi. Seçimde halkın vazifesi ve dikkat edeceği noktalar, belediye meclisi, belediye reisi, belediye zabıtası.

12 — Belediye, kasaba hayatını nasıl tanzim ve çalışmağa nasıl yardım eder? 1) Sokakların temizlenmesi ve caddeler açılması 2) Çarşı ve pazarlarda alış verişin tanzimi, kantar, terazi vesair ölçülerin ayarı ve kontrolü. Ekmek ve kömür gibi halka en lüzum olan şeylere nark konması, 3) Kasabanın sıhhati: me-

calar, su tevzii, dispenseler, belediye doktoru ve ehesi, belediye eczanesi, belediye hastanesi.

13 — Kasaba halkının istirahatı ve eğlencesi: Halk bahçesi, tiyatro ve sinema, ictimâ salonları, çocuklar için oyun yerleri, spor sahaları.

14 — Belediye iş görebilmek için paraya muhtaçtır. Kasabanın belediye masraflarını kasabalar verir: belediye vergileri, belediye bütçesi.

15 — Halkın belediyeye yardımı, belediye nizamlarına riayet, kasabanın güzelleştirilmesi ve temizlik için bütün hemşerileri müşterek çalışması.

16 — Kasaba ve şehir hayatında herkesin riayet edeceği medenî kaideler: Sokaklarda kıyafet, tiyatro ve sinema gibi umumî yerlerde tavır ve hareket, kalabalık yerlerde alış veriş, tramvaya, otobüse binmek, kalabalıkta bilet vesaire almak. Halkın sıhhatini korumak için dikkat olunacak noktalar, yerlere tükürmemek, sokaklara süprüntü atmamak. Kasabada hayır müesseselerinin vücade getirilmesinde zenginlerin yardımı: Misaller.

17 — Büyük şehirlerde: Belediye teşkilâtı, büyük şehirlerin hususiyetleri.

18 — Kasabada hükûmet: Kaymakam. malmüdürü. Mahkeme. Polis, jandarma, posta ve telgraf vergi ve nüfus idaresi. Ziraat memuru.

19 — Büyük kasaba ve şehirlerde hükûmet: Vilâyet idaresi, vali, emiyet müdürü, kültür direktörü, nafıa mühendisi, sıhhiye müdürü, hastahaneler, defterdar, mahkemeler. Ziraat müdürü vesaire.

20 — Türkiye hükûmet teşkilâtına kısa bir bakış Devlet merkezi. Merkezi hükûmet. Vekiller, Başvekîl, Reisicumhur.

BEŞİNCİ SINIF

(Haftada 1 saat)

1 — Türk devleti ve Türk milleti: Türkiye Müstakil hükûmeti olmıyan millet, esir millettir. Esir milletler serbest çalışmıyan, başkalarının arzularına göre ve başkaları için çalışan milletlerdir. Türkiye Cumhuriyeti müstakil bir devlettir.

2 — Türkiye Cumhuriyeti pek çetin savaşların mahsulüdür: İmparatorluk, dinî esaslara dayanan eski saltanat hükûmeti ve halifenin hainliği. Millî intibah ve İstiklâl savaşı. Millî kurtuluş ve inkılâbın iki büyük rehberi: Atatürk ve İsmet İnönü. Cumhuriyet. Cumhuriyet en iyi idaredir: Cumhuriyet halk idaresidir. Halk idaresinde halkın hakları ve vazifeleri.

3 — Türkiye Cumhuriyetinin ana yasası. Türk inkılâbının ana vasıfları. (Altıok) Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Lâiklik, İnkılâpçılık.

4 — Hükûmet ne işler görür? 1) Asayişin muhafaza eder (Dahiliye) — 2 Başka devletlerle dostlukları tesis eder (Harici-

ye) — 3) Devletin masraflarını para işlerini idare eder (Maliye) — 4) Harice karşı devleti muhafaza ve müdafa eder. Milli ordu: Kara, deniz, hava kuvvetleri. (Millî Müdafa) — 5) Yollar ve şimendiferler yapar, vesaiti nakliyyeyi murakabe eder (Nafia) — 6) Dahilî, haricî ticaret ve iktisat işlerini murakabe eder (İktisad) — 7) Yeni ziraat tarzlarını halka bildirir (Ziraat) — 8) Gümrük ve inhisar işlerine bakar (Gümrük ve İnhisarlar).

5 — Hükümet iş hayatına daha nasıl yardım eder?.. 9) Milletın çocuklarını okutur, halkı tenvir ve irşat eder, okullar açar (Maarif) — 10) Halkın davalarına bakacak, kanunlara karşı gelenleri, halkın rahatını bozanları, halkın mîna ve canına taarruz edenleri cezalandıracak mahkemeler tesis eder (Adliye) — 11) Memleketin sıhhat ve içtimâî işlerine bakar (Sıhhat ve İçtimâî Muavenet) — 12) Posta, telgraf, telefon, radyo gibi muhabere tesisatı ve teşkilâtı yaapr (Nafia Vekillğine merbut Posta ve Telgraf İdaresi). Bütün bu işleri idare eden dairelerin başlarında mes'ul birer vekil vardır. Vekillerin başında da bir Başvekil vardır. İcra Vekilleri Heyeti. Bu Vekiller Büyük Millet Meclisinin İcra Vekilleridir.

6 — Hükümet makinesi nasıl işler? Seçim nasıl yapılır. Meb'usluk, Büyük Millet Meclisi, Meclisin başlıca vazifesi: Kanun yapmak. Kanunlar milletın ve devletin hayatını tanzim eden umumî kaidelerdir. Kanunlara itaat vazifedir. Türkiye'de hâkimiyet milletindir ve millet bu hakkı kendisini temsil eden Büyük Millet Meclisi vasıtası ile kullanır. Meclis, hükümeti kontrol eder. Reiscümhur. Reiscümhurun vazife ve salâhiyetleri. Reiscümhurun hizmet müddeti.

7 — Hükümetin masrafları: Devlet işleri para ile döner. Hükümet bu parayı halktan vergi şeklinde alır. Verbilerin nevi-leri: arazi, emlak, sayım, kazanç vergileri, Gümrük, inhisar, istihlak vergileri. Vergi nasıl vazedilir, nasıl tahsil olunur? Ka-

çakçılık. Devletin senelik varidat ve masarifini tayin eden kanun: Bütçe. Devlet bütçesinin manası.

8 — Türk vatandaşlarının vazife ve hakları. Vatanın muhafazası ve müdafaası. Vergi ve askerlik vazifesi, askerliğe hazırlık. Türk vatanının geçirdiği tehlikeler, bir milletin daima kendisini müdafaaya hazır bulunması millî ve hayatî bir zarurettir. Vatandaşların ana yasında tesbit edilen tabii hakları.

9 — Türkiye'de idarî taksimat: Vilâyetler, vilâyetlerde teşkilât. Vilâyet bütçesi. Vilâyetlerde hususî idareler, (her vilâyetde o vilâyet hususî idaresinin çalışmaları tafsil edilecektir). Vilâyet meclisi umumîleri. Mahallî intihaplar.

10 — Türkiye'de içtimâî faaliyet, hükümet teşkilâtına yardımcı halk teşkilâtı, Kızılay Gneçlik Teşkilâtı, Çocuk Esirgeme Kurumu, Türk Hava Kurumu. Halkevleri çalışmaları ve hedefleri anlatılacaktır.

11 — Milletın çalışma kabiliyetini azaltacak fenalıklar: Sıtma, Sıtmaya karşı mücadele.. Sıtma mücadelesine herkesin iştiraki lüzumlu. İçki tehlikesi. İçkiye karşı mücadele. Yeşilay Cemiyeti. Sıtma ve içki nüfusu azaltan, çalışma kabiliyetini kıran müthiş tehlikelerdir. Memleketin ilerlemesi nüfus çokluğu ile olur. Sıhhatimizi ve kuvvetimizi muhafaza etmemiz millî vazifedir.

12 — Halkın tenvirine yarıyan müesseseler; matbuat: gazeteler, mecmualar, kitaplar. Tiyatro, sinema. Konser. Konferans.

13 — Yeni Türkiye'de iş faaliyeti, Türk milleti çok kabiliyetlidir. İyi idare ile az zamanda muvaffakiyet ile yapılan işler, Türk Şimendiferciliği, Türk Vapurculuğu. Tasarruf edilen paranın işletilmesi: Millî bankalar. Bankaların ehemmiyet ve faydaları. Tasarruf millî bir vazifedir.

14 — Yeni Türkiye'de gençlik. Gençlik faaliyetleri, spor kulüpleri. İzciler. Sporun iyi kullanılması.

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40